

TRNAVSKÉ SOCHYZMY

ČEPA
N
GALLERY

Dátum:

10. 3. 2022 – 30. 4. 2022

Miesto:

Čepan Gallery, Nádvorie – priestor súčasnej kultúry, Štefánikova 3, Trnava

Kurátor:

Adrián Kobetič

Autorka fotografií a vizuálu:

Petra Klembarová-Adamková

V súčasnej spoločnosti stúpa záujem o umenie vo verejnom priestore. To si prešlo v rámci posledného storočia kolísavým vývojom: od vysokého sociálneho statusu, cez prežívanie z povinnosti v ešte premenlivejších kvalitách, až po atrofiu a pohrdavý odstup nezainteresovaného diváka. Dnes sa však znovu čoraz viac pozornosti sústreďuje na dôležitosť tvorby životného prostredia umením, pričom súčasťou tohto úsilia je aj analýza kvalít jednotlivých prvkov verejného priestoru.

Neoddeliteľnou časťou života mesta – a nielen toho centrálného, ale aj sídliskového – sú sochy. I keď sú v mestskom priestore často opomínané, výraznou mierou napomáhajú v tvorbe jeho vizuálneho profilu.

Iba na území Trnavy sa ich nachádza takmer sedemdesiat, nehovoriac o približne rovnakom počte plošných realizácií. Vznikali v rozpätí takmer štyristo rokov, pričom niektoré z nich sú pre Trnavu dnes už ikonické. Na rozdiel od tých starších sa však tie, ktoré boli tvorené za uplynulých sto rokov, veľkému záujmu netešia. Navyše, diela z obdobia medzi rokmi 1948 – 1989 sú (často právom) nálepkované ako socialistické, sú zanedbávané a mnohé z nich boli v posledných tridsiatich rokoch dokonca zničené.

K tomu zaiste prispeli spoločenské zmeny, prichádzajúce s novembrom 1989, ktoré tiež priniesli radikálne zmeny v názoroch na umeleckú tvorbu, vrátane tej vo verejnom priestore. Niektoré témy a prejavy sa stali nevítanými, iné stratili aktuálnosť. V súčasnosti sa umenie vo verejnom priestore u nás spája najmä s nepochopením, ktoré plynie z jeho diskontinuity.

Výstava s názvom Trnavské sochyzmy sa snaží naznačiť niektoré súvislosti sochárstva vo verejnom priestore a previesť diváka mestom takým pohľadom, aký nepozná. Pokúša sa predstaviť niektoré jeho historické kontexty ukryté v často nenápadných sochách. Prostredníctvom fotografií vybraných sôch a reliéfov výstava približuje rozličné témy a formy sochárstva, resp. to, ako sa za uplynulé storočie menilo. Výstava sa nesnaží byť súborným predstavením jednotlivých objektov a ich autorstiev, ale skôr úvodom do témy, ktorá v súčasnosti podlieha rozsiahlej spoločenskej rekonštrukcii.

Mgr. Adrián Kobetič (*1995) študoval dejiny a teóriu umenia na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity. Absolvoval študijný pobyt na Masarykovej univerzite v Brne a na Pontificia Università Gregoriana v Ríme. Zaoberá sa stredovekým a súčasným umením, v rámci ktorého pripravil viacero výstavných projektov. V súčasnosti pracuje ako mestský kurátor v Trnave a zároveň je doktorandom na Ústave dejín umenia Slovenskej akadémie vied a pedagogicky pôsobí na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity. Žije v Trnave

Mgr. Petra K. Adamková, PhD. (*1988) sa venuje organizovaniu podujatí, ich fotografovaniu a grafickému dizajnu. Graficky pripravila niekoľko publikácií, medzi nimi aj knižku o Kine Hviezda, a pracuje aj na dizajne výstav v Čepan Gallery. Vystavené fotografie dokumentárne zachytávajú stav trnavských sôch pre pripravovanú publikáciu mapujúcu umelecké diela 20. storočia vo verejnom priestore.

Vystavené diela a autori:

Pamätník M. R. Štefánika (Ján Koniarek),
Pomník padlým v 1. svetovej vojne (Ján Koniarek),
Pamätník Antona Bernoláka (Ján Koniarek),
Víťazstvo – Pomník osloboditeľov! (Ladislav Snopek),
Prvé kroky (František Draškovič),
Tanečnica (Valerián Vavro),
Fontána Dievča s kačkou (Rudolf Hornák),
Fontána Chlapec s rybou (Rudolf Uher),
Stále výš! (Ladislav Snopek),
Volajúce hlasy (Miloš Balgavý st.),
Konštrukcia (Joseph Jurča),
Pomník SNP (Ladislav Snopek),
Dvojica (Vladimír Farár),
Ležiaca žena (Anton Čutek),
Eva (Ján Rybárik),
Družstevná slávnosť (Ladislav Snopek),
Partizánska porada (Ladislav Snopek),
Jar (Joseph Jurča),
Materstvo (Joseph Jurča),
Pamätník poľnohospodárstva (Ladislav Snopek),
Socha Jána Pavla II. (Anton Gábrik),
Pomník nespravodlivo prenasledovaných (Tomáš Kucman)

Čepan Gallery je projektom kultúrneho centra Malý Berlín. Jeho podujatia z verejných zdrojov podporili Fond na podporu umenia a Mesto Trnava.

Prevádzku galérie podporujú Nádvorie a Trnavský samosprávny kraj.